

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 5C/229/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214203120
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Salayová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2014:2214203120.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda pred sudkyňou JUDr. Antóniou Salayovou v právnej veci navrhovateľa : POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO : 35 807 598, zastúpeného : Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava proti odporcovi : Slovenská republika, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, o náhradu škody 3.829,74 Eur a majetkovej ujmy 765,95 Eur takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamieťa.

Odporcovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom (1677 - ISTINA RS) došlým dňa 27.09.2012 domáhal, aby súd uložil odporcovi zaplatiť mu majetkovú škodu 3.829,74 Eur a nemajetkovú ujmu 765,95 Eur za nesprávny úradný postup súdu, charakterizovaný nevydaním rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov, vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok a to v zmysle zákonných ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Návrh odôvodnil tým, že podal návrh na vykonanie exekúcie na majetok povinného z titulu zmluvy o úvere. Tvrdil, že súd mal rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti, ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Tvrdil, že nesprávny úradný postup súdu bol spôsobený tým, že exekučný súd nevydal rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov. Tvrdil, že úradný postup súdu bol vykonaný spôsobom odporujúcim zákonu, bez splnenia zákonných podmienok. Tvrdil, že nelegálnym postupom súd opätovne vykonal posúdenie práva žalobcu na zaplatenie dlhu v časti istiny a to bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup. Vymolal tak stav, keď navrhovateľ už nemôže iniciovať občianske súdne konanie a požadovať súdnu ochranu práva na zaplatenie s príslušenstvom, pretože existenciou rozhodcovského rozsudku je vytvorená prekážka právoplatne rozhodnutej veci, avšak z pohľadu exekučného súdu je tento materiálne

5C/229/2014

-2-

nevykonateľný. Tvrdil, že neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu konať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe a rovnako neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala vytvoriť stav zakladajúci reálnu nevykonalnosť istiny a jej príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej. Príčinou toho bol následok, ktorý sa prejavil vznikom materiálnej škody a nemajetkovej ujmy na jeho strane. Tvrdil, že mu vznikla majetková škoda v celkovej

výške 3829,74 Eur predstavujúca náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní. Zároveň si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď tvrdil, že samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Uviedol, že mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožiteľnosti jeho pohľadávky, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. Postup exekučného súdu mu zamedzil správať sa so starostlivosťou riadneho hospodára. Primeranú náhradu nemajetkovej ujmy si uplatnil za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaným zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie sumu 765,95 Eur, t.j. 20 % z uplatňovanej istiny. Uviedol, že pred podaním návrhu na súd postupoval podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a písomnou žiadosťou požiadal odporcu o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody. Odporca do podania tohto žalobného návrhu na žiadosť pozitívne nereagoval. Tvrdil, že je nutné deklarovať porušenie jeho práva na súdnu ochranu, deklarovať porušenie princípov právneho štátu nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a nahradiť mu nemajetkovú ujmu a majetkovú škodu. Ďalej požiadal, aby súd medzitýmnym rozsudkom rozhodol o základe veci a následne, aby uložil povinnosť odporcovi nahradiť mu majetkovú škodu a primeranú náhradu nemajetkovej ujmy.

Odporca žiadal návrh navrhovateľa v celom rozsahu ako nedôvodný zamietnuť. Tvrdil, že navrhovateľ nepreukázal splnenie základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.. Uviedol, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno a z jeho podania je zrejme, že celú dôkaznú povinnosť prenáša na súd. Tvrdil, že navrhovateľ podal návrh na súd predčasne, pred uplynutím 6 mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku u odporcu. Tvrdil, že navrhovateľ neposkytol súčinnosť potrebnú na prerokovanie jeho žiadosti, čím bol proces predbežného prerokovania fakticky zmarený. Poukázal na to, že navrhovateľ namieta postup, keď bola zamietnutá žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, čo nemožno definovať ako nesprávny úradný postup. Nejde ani o nezákonné rozhodnutie, pretože nezákonnosť rozhodnutia musí byť konštatovaná príslušným orgánom, ktorý také rozhodnutie z dôvodu nezákonnosti zruší alebo zmení, čo ale nie je daný prípad. Poukázal aj na ex offo povinnosť exekučného súdu v rámci exekučného konania skúmať platnosť rozhodcovskej doložky. Lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Existencia prietahov je preukázaná len výsledkami vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR, ktorý by konštatoval, že bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Navrhovateľ uvedené nepreukázal. Tvrdil, že navrhovateľ nepreukázal ani existenciu škody a ani dôvody na nemajetkovú ujmu, pričom zdôraznil, že v osobe navrhovateľa nejde o fyzickú osobu ale o osobu právnickú. Na doplnenie poukázal na list Európskej komisie, v ktorom sa konštatuje prax navrhovateľa v spojitosti s uzatváraním spotrebiteľských zmlúv, z ktorého vyplýva, že navrhovateľ a jeho praktiky sú vnímané

5C/229/2014

-3-

verejnou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie a súdy konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v dôsledku podnikateľskej činnosti navrhovateľa podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Navrhovateľ nepreukázal, že v dôsledku postupu okresného súdu vznikla navrhovateľovi škoda.

Navrhovateľ ako aj odporca mali termín pojednávania riadne a včas vykázaný. Ani jeden z nich sa na pojednávanie nedostavil. Právny zástupca navrhovateľa neúčast' na pojednávaní ospravedlnil. Požiadal aj o odročenie pojednávania, pričom žiadosť bola súdu doručená deň pred pojednávaním, ale až po úradných hodinách súdu určených rozvrhom práce súdu. Ako dôvod odročenia uviedol kolíziu s inými pojednávaniami na Okresnom súde Trnava s tým, že navrhovateľ nesúhlasí, aby sa pojednávalo v neprítomnosti ich právneho zástupcu. Právny zástupcom navrhovateľa je právnická osoba - spoločnosť s ručením obmedzeným. Nepripojil žiadnu listinu, z ktorej by vyplývalo, že na Okresnom súde Trnava majú iné pojednávania. Neoznámil, kedy sa o tomto dôvode dozvedel. Odporca svoju neúčast' ospravedlnil. Nežiadal o odročenie pojednávania. Súhlasil, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti. Účastníci konania spolu s predvolaním na pojednávanie boli poučení aj o ust. § 119 O.s.p, obsahujúcom právu

úpravu týkajúcu sa podmienok odročenia pojednávania. Podľa ust. § 119 ods. 1/ O.s.p. pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí okrem iných uviesť deň, keď sa o dôvode dozvedel. V danom prípade však napriek vopred danému poučeniu aj v tomto smere, právny zástupca navrhovateľa uvedený nedoložil. Preto súd jeho žiadosť o odročenie pojednávania vyhodnotil ako žiadosť o odročenie pojednávania bez dôležitého dôvodu. S poukazom na ust. § 101 ods. 2/ O.s.p. vec prejednal v neprítomnosti účastníkov konania, pritom prihliadol na obsah spisu a vykonané dôkazy, pretože na takéto postupy boli splnené zákonom dané podmienky.

Navrhovateľ navrhol rozhodnúť najprv medzitimným rozsudkom, ktorým by súd rozhodol o základe tak, že odporca je zodpovedný za škodu, ktorá vznikla navrhovateľovi nesprávnym úradným postupom, pretože tento nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote. Podľa ust. § 152 ods. 2/ O.s.p. rozsudkom sa má rozhodnúť o celej prejednávanej veci. Iba ak je to účelné, môže súd rozhodnúť najskôr len o jej základe. Vyplýva z toho, že medzitimným rozsudkom súd môže rozhodnúť, nie je tu daná povinnosť súdu takto rozhodnúť. Okrem toho musí byť splnená podmienka, že je to účelné. To, či súd rozhodne medzitimným rozsudkom alebo rozsudkom o celej veci, je vždy na posúdení súdu, podľa okolností tej ktorej veci. Vydanie medzitimného rozsudku prichádza do úvahy spravidla tam, kde je nutné posúdiť všetky skutkové a právne otázky, od ktorých závisí výška konkrétneho nároku a javí sa účelným aj z hľadiska zásady hospodárnosti konania, aby sa nevykonávalo dokazovanie o výške škody, ak nie sú preukázané základné podmienky na jej priznanie, ak nie je preukázaná príčinná súvislosť medzi porušením a vznikom škody, ak nie je preukázaná napr. miera zavinenia a pod. V danom prípade však nie je účelné rozhodnúť medzitimným rozsudkom, pretože z dôvodov, ktoré sú uvedené nižšie, nie je daný a preukázaný základ nároku navrhovateľa a to neprávny úradný postup exekučného súdu. Preto súd nerozhodol medzitimným rozsudkom, ale rozsudkom o celej veci.

Vo veci bolo vykonané dokazovanie, ktoré navrhol navrhovateľ, keď bol oboznámený obsah exekučného spisu Okresného súdu Galanta 16Er/1014/2010, ktorý je pripojený ku spisu tunajšieho súdu 9C/66/2014 a na základe takto vykonaného dokazovania bol ustálený nasledovný skutkový stav veci :

5C/229/2014

-4-

Navrhovateľ ako oprávnený podal u súdneho exekútora dňa 03.08.2010 návrh na vykonanie exekúcie voči povinnej osobe na vymoženie jeho nárokov zo zmluvy o úvere č. 2550232. Exekučná vec je vedená u súdneho exekútora pod č.k. Ex/11556/2010. Zo strany súdneho exekútora boli návrh na vykonanie exekúcie, rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul a žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie doručené exekučnému súdu dňa 13.10.2010. Na Okresnom súde Galanta je vedená pod č.k. 16Er/1014/2010. Dňa 26.01.2011 exekučný súd vydal uznesenie, ktorým žiadosť súdneho exekútora ako nedôvodnú zamietol. Dôvodom zamietnutia žiadosti bola neplatnosť rozhodcovskej doložky, na základe ktorej bol vydaný rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul. O žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie tak bolo rozhodnuté v lehote dní 106 odo dňa doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Uznesenie bolo doručené právnomu zástupcovi navrhovateľa v exekučnom konaní. Proti uzneseniu zo strany navrhovateľa ako oprávneného v exekučnom konaní nebolo podané odvolanie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 30.04.2011. Oprávnený proti uzneseniu odvolanie nepodal. Uznesenie nebolo zmenené ani zrušené. Navrhovateľ nepredložil žiadne rozhodnutie príslušného orgánu, ktorým by boli konštatované prieťahy v exekučnom konaní ani sťažnosť na prieťahy, ktorá by bola posúdená ako dôvodná. Navrhovateľ podal u odporcu žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Odporca na uvedenú žiadosť neodpovedal s odôvodnením, že navrhovateľ neposkytol potrebnú súčinnosť, čím bol proces predbežného prerokovania zmarený. Odporca nespochybnil podanie žiadosti na predbežné prerokovanie nároku. V čase tohto rozhodnutia už uplynula 6 mesačná lehota odo dňa prijatia žiadosti na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody.

Podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d/ exekuč. por. v znení účinnom od 01.06.2010 do 31.05.2011 (teda aj v čase začatia exekučného konania) podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa ust. § 44 ods. 1/ exekuč. por. v znení účinnom od 01.06.2010 do 31.05.2011 (teda aj v čase začatia exekučného konania) exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa ust. § 44 ods. 2/ exekuč. por. v znení účinnom od 01.06.2010 do 31.05.2011 (teda aj v čase začatia exekučného konania) súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom od 01.01.2011 do 31.12.2012 (aj ku dňu zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia) štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

5C/229/2014

-5-

Podľa ust. § 4 ods. 1 písm. a, bod 1./ zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom od 01.01.2011 do 31.12.2012 (aj ku dňu zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia) vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa ods. 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom od 01.01.2011 do 31.12.2012 (aj ku dňu zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia) štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné preťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom od 01.01.2011 do 31.12.2012 (aj ku dňu zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia) právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom od 01.01.2011 do 31.12.2012 (aj ku dňu zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia) nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom od 01.01.2011 do 31.12.2012 (aj ku dňu zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia) ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom od 01.01.2011 do 31.12.2012 (aj ku dňu zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia) uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom od 01.01.2011 do 31.12.2012 (aj ku dňu zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia) v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

5C/229/2014

-6-

Podľa ust. § 19 ods. 1/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom od 01.01.2011 do 31.12.2012 (aj ku dňu zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia) právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode.

Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že v prípade zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sa jedná o objektívnu zodpovednosť, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu (poškodeného) nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu, resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu, v danom prípade exekučného súdu, jeho nesprávnym úradným postupom.

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok : (1.) porušenie právnej povinnosti orgánom verejnej moci, ktoré spočíva v nesprávnom úradnom postupe, (2.) vznik a existencia škody a (3) príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti, ktorá spočíva v nesprávnom úradnom postupe a škodou, ktorá porušením povinností vznikla. Pri absencii čo i len jednej z nich, nie je daný nárok na náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení a náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno - preukázať podmienky náhrady škody, spočíva na poškodenom, v danej veci navrhovateľovi.

Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v citovanom ust. § 9 ods. 2/ zák. č. 514/2003 Z.z. výslovne definovaný. Je uvedený len príkladom. Ide však o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Ide o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo porušenie poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľa tejto činnosti, teda postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom je aj porušenie povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne nečinnosť pri výkone verejnej moci. Uvedené vyplýva aj z ustálenej judikatúry.

Navrhovateľ si uplatnil v tomto konaní náhradu škody tvrdiac, že ide o škodu spôsobenú mu nesprávnym úradným postupom exekučného súdu, pretože exekučný súd tým, že vydal zamietajúce rozhodnutie po uplynutí 15 dní, nekonal v súlade s ust. § 44 ods. 2/ exekuč. poriadku. Tvrdil, že exekučný súd konal nesprávne, spôsobom odporujúcim zákonu, vykonaním procedúry preskúmania bez splnenia zákonných podmienok, keď si bez ďalších legálnych predpokladov založil právomoc, ktorá mu nepatrí, prekročil mieru možného rozhodovania, lebo nelegálnym postupom opätovne posúdil právo navrhovateľa na zaplatenie dlhu bez splnenia zákonných podmienok na preskúmanie rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu.

Zo zák. ust. § 44 ods. 2/ exekuč. por. a ust. § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ exekuč. por. v znení účinnom od 01.06.2010 do 31.05.2011 (teda aj v čase začatia exekučného konania) vyplýva, že podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov

nimi schválených. Uvedené sa vzťahuje aj na exekučný titul, ktorým je rozhodcovský rozsudok. Vyplýva to z dôvodovej správy k zák. č. 102/2011 Z.z., ktorým bola vykonaná aj zmena exekučného poriadku a to aj v to aj v zák. ust. § 41 ods. 2 písm. d/ exekučného poriadku, účinnnej od 01.06.2011. Uvádza sa tu, že rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d/ exekuč. por. Správnosť tohto záveru osvedčila svojím autentickým výkladom aj Národná rada SR. Avšak
5C/229/2014

-7-

vzhľadom na skutočnosť, že v praxi možno vysledovať určité na pochybnosti navrhuje sa výslovne upraviť predmetnou novelou, že exekučným titulom sú aj vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov a zmiery nimi schválené. Okrem toho z gramatického aj logického výkladu zák. ust. § 44 / exekuč. por. v znení účinnom od 01.06.2010 do 31.05.2011 (teda aj v čase začatia exekučného konania) vyplýva, že lehota 15 dní sa vzťahuje len na prípad, ak súd vydá poverenie. Navyiac je nutné konštatovať, že táto lehota platí len za predpokladu, že nebol zistený rozpor so zákonom. Nevyplýva z neho však povinnosť rozhodnúť aj o zamietnutí žiadosti v lehote 15 dní odo dňa doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Z tejto povinnosti však platí výnimka vyplývajúca priamo zo zák. ust. § 44 ods. 2 veta druhá/ exekučného poriadku účinného v čase začatia exekučného konania, ktorá sa týka exekučného titulu podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ exekuč. por. / teda notárskych zápisníc, rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmirov nimi schválených a tiež rozhodnutí rozhodcovských súdov. V prípade týchto exekučných titulov táto lehota (15 dní) neplatí ani pre vydanie poverenia. Z tohto potom vyplýva, že po podaní návrhu oprávneným a po doručení žiadosti súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, je exekučný súd povinný postupovať v zmysle zákonných ustanovení exekučného poriadku. Musí preskúmať žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Tento zákonom daný postup musí dodržať. Táto povinnosť mu vyplýva zo zák. ust. § 44 exekučného poriadku. Vykonaným dokazovaním je preukázané, že exekučný súd pred vydaním rozhodnutia ohľadne žiadosti súdneho exekútora na vykonanie exekúcie skúmal žiadosť súdneho exekútora, návrh oprávneného (v tomto konaní navrhovateľa) na vykonanie exekúcie a exekučný titul - rozhodcovského rozsudku tak, ako mu túto povinnosť ukladá exekučný poriadok. Vydať poverenie na základe súdneho rozhodnutia mohol len za predpokladu, že pri takomto povinnom skúmaní nezistil rozpor. Len v takom prípade mal povinnosť vydať poverenie pre súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, pričom v exekučnom poriadku je uvedené, že by tak mal urobiť v lehote 15 dní odo dňa doručenia žiadosti (ale mimo exekučného titulu, ktorým je aj rozhodcovský rozsudok). Tu je nutné zdôrazniť, že ide o lehotu procesnú. Jej nedodržanie neznamená automaticky nesprávny úradný postup. V rámci preskúmania exekučný súd vykonal dokazovanie zadovážením rozhodcovského spisu od rozhodcovského súdu. V rámci preskúmania rozpor zistil a preto došlo k zamietnutiu žiadosti súdneho exekútora na vykonanie exekúcie. Dôvodom zamietnutia žiadosti bola neplatnosť rozhodcovskej doložky, od ktorej sa odvádzal exekučný titul - rozhodcovský rozsudok.

Navrhovateľ namieta, že ak exekučný súd skúmal konanie predchádzajúce vydaniu exekučného titulu - rozhodcovskému rozsudku, postupoval tak nesprávne, nezákonným spôsobom, že nemal na to právomoc. Uvedený záver tiež nie je správny. Exekučný súd totiž nielenže mohol, ale aj musel, bol povinný skúmať súlad exekučného titulu so zákonom. Táto povinnosť mu vyplývala priamo zo zákona a to konkrétne zo zák. ust. § 44 Exekuč. por. v ktorom je vlastne obsiahnutý zákonný postup - skúmať súlad či rozpor so zákonom. V tomto smere je nutné poukázať aj na uznesenie NS SR sp.zn. 6Cdo 105/2011 zo dňa 10.10.2012. Vyplýva z neho, že už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je exekučný súd, konajúci o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku v zmysle § 44 ods. 2/ Exekučného por. oprávnený aj bez návrhu (ex offa) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, je oprávnený vyvodit' všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou zmluvou viazaná. Nutné je poukázať aj na ďalšie uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo 230/2011 zo dňa 18.09.2012, v ktorom sa konštatuje, že aj v prípade, že spotrebiteľ nevyužije právnu možnosť spochybnit' existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení
5C/229/2014

-8-

zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy. Dokonca povinnosť súdu skúmať zákonnosť exekučného titulu v

ktoromkoľvek štádiu exekučného konania vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu SR č.k. I.ÚS 429/2011 - 16 zo dňa 03.11.2011 Potrebne je poukázať napr. aj na nález ÚS SR sp.zn. II. ÚS 24/2013 - 40 zo dňa 09.10.2013. Vyplýva z neho, že lehota 15 dní výslovne v zmysle zákona neplatí, ak ide o exekučný titul podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku, ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok. Takže tvrdenie navrhovateľa, že exekučný súd bol povinný vydať aj rozhodnutie o zamietnutí žiadosti do 15 dní odo dňa doručenia žiadosti je nedôvodné. Preto vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia po 15 dňoch odo dňa doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pri skúmaní súladu a teda aj konania predchádzajúceho vydaniu exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku nie je nesprávnym úradným postupom. Naviac navrhovateľ nepreukázal existenciu rozhodnutia, ktorým by bolo konštatované, že procesný postup exekučného súdu, ktorý predchádzal vydaniu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, je nesprávny, že je v rozpore so zákonom, že to je nesprávny úradný postup.

V ďalšom tvrdil, že úradný postup súdu bol vykonaný spôsobom odporujúcim zákonu, bez splnenia zákonných podmienok, nelegálny postupom opätovne vykonal posúdenie práva navrhovateľa. Ani s uvedeným tvrdením navrhovateľa nie je možné stotožniť sa, lebo je nesprávne. Ako už bolo uvedené vyššie, exekučný súd nielenže mohol, ale aj musel konať tak, že musel najprv skúmať súlad žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku so zákonom. Táto povinnosť mu vyplývala priamo z exekučného poriadku. Pri zistení rozporu totiž nemohol vydať poverenie, ale musel žiadosť o udelenie poverenia zamietnuť tak, ako to vyplýva zo zákonných ustanovení exekučného poriadku. Opäť je možné len poukázať na vyššie uvedené dôvody a aj na už vyššie uvádzané právoplatné rozhodnutia NS SR aj ÚS SR. Nie je právne významné pre účely tohto konania, aký stav zamietnutím žiadosti o udelenie poverenia vyvolal (navrhovateľom tvrdený, že už nemôže iniciovať občianske súdne konanie a požadovať súdnu ochranu práva na zaplatenie s príslušenstvom), pretože povinnosť skúmať súlad mu vyplýva zo zákona bez toho, aby mohol exekučný súd skúmať, aký stav tým vyvolá (navrhovateľom tvrdený, že už nemôže iniciovať občianske súdne konanie a požadovať súdnu ochranu práva na zaplatenie s príslušenstvom). Znovu je nutné uviesť, že navrhovateľ nepreukázal existenciu rozhodnutia, ktorým by bolo konštatované, že procesný postup exekučného súdu, ktorý predchádzal vydaniu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, je nesprávny, že je v rozpore so zákonom, že to je nesprávny úradný postup.

Navrhovateľ tvrdil, že exekučný súd konal nesústredene a so zbytočnými prietahmi a k vydaniu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia pristúpil po veľmi dlhej dobe. Zák. ust. § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom ku dňu vydania rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ktorý zakotvuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, neobsahuje ustanovenia o právomoci prvostupňového súdu rozhodovať vo veciach náhrady škody z titulu prietahov v konaní až po právoplatnom rozhodnutí oprávneného orgánu o sťažnosti proti prietahom v konaní. Z dôvodovej správy týkajúcej sa novelizácie zákona č. 514/2003 Z. z. (zákonom č. 412/2012 Z.z.) však jednoznačne vyplýva, že k citovanému ustanoveniu zákona bolo potrebné vždy (teda aj pred účinnosťou novely a teda aj v čase vydania rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia) pristupovať tak, že v rámci konania o náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom musí už existovať už príslušné rozhodnutie, ktorý by konštatoval neprávny úradný postup súdu, vrátane zbytočných prietahov v konaní. Túto otázku nie je oprávnený skúmať a posudzovať súd v rámci konania o náhrade škody.

5C/229/2014

-9-

Novela nezaviedla nič nové, len explicitne vyjadrila, čo bolo zrejme už pred účinnosťou novely. K doplneniu ustanovenia § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. zákonodarcu nepochybne viedla skutočnosť, že práve z dôvodu absencie explicitného vyjadrenia povinnosti súdu vychádzať aj pri posudzovaní nárokov vyplývajúcich z tvrdeného nesprávneho úradného postupu z rozhodnutí oprávneného orgánu o sťažnosti proti prietahom v konaní (s tým, že takéto posúdenie nie je v právomoci prvostupňového súdu) prichádzalo v praxi k nejednotnosti vo výklade citovaného zákona a zrejme i k nejednotnosti v konaní pred súdmi. Uvedené vyplýva z bodu 7 dôvodovej správy k návrhu zákona č. 508/2010 Z. z., ktorý novelizuje zákon č. 514/2003 Z. z., podľa ktorej návrh vychádza z platnej úpravy, nakoľko existuje možnosť domáhať sa ochrany svojich práv využitím inštitútu ústavnej sťažnosti v súlade s ustanovením § 127 ods. 1 Ústavy SR. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené

právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmavať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmavať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov. Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo fyzických a právnických osôb na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). V prípade, ak by sa zbytočných prieťahov dopustil napr. Najvyšší súd SR, poškodený subjekt by sa mal obrátiť v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. na okresný súd, aby konštatoval, že jeho nadriadený orgán sa dopustil zbytočných prieťahov. Postup súdu vyššieho stupňa by bol v takomto prípade preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne vylúčené a uvedené len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prieťahov v súdnom konaní je oprávnený výlučne Ústavný súd SR. Navrhovateľ do vyhlásenia rozsudku súdu nepreukázal, že by existovalo právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu, ktorým by bolo v exekučnej veci, od ktorej si uplatňuje nárok na náhradu škody a nemajetkovú ujmu v tomto konaní, konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov prípade rozhodnutia Európskeho súd pre ľudské práva. Absenciou takéhoto rozhodnutia oprávneného orgánu o existencii prieťahov, tiež nebola splnená základná podmienka pre rozhodnutie o náhrade škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci.

Do podania návrhu na súd šesťmesačná lehota neuplynula. Vo veci súd rozhodoval po uplynutí šesťmesačnej lehoty od prijatia predmetnej žiadosti odporcom. Na základe uvedeného, nemožno posúdiť návrh navrhovateľa ako predčasný, ako to tvrdil odporca vo svojom vyjadrení.

Ako bolo konštatované vyššie, podmienky na priznanie nároku na náhradu škody musia byť splnené súčasne. Podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci splnená nie je. Navrhovateľ neunesol svoje dôkazné bremeno (povinnosť tvrdenia) o existencii nesprávneho úradného postup ako prvej z troch zákonných podmienok. Preto nemôže byť splnená ani podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou, lebo ak neexistuje v danej veci nesprávny úradný postup, nemôže medzi prípadnou škodou navrhovateľa vzniknúť súvislosť s nesprávnym úradným

5C/229/2014

-10-

postupom, ktorý neexistuje. Navrhovateľ z tohto dôvodu neunesol dôkazné bremeno ani o existencii jeho nároku na nemajetkovú ujmu. Táto totiž prichádza do úvahy len v tom prípade, ak by iba samotné konštatovanie porušenia práva nebolo dostatočným vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. V tomto konaní však nebolo možné ani len konštatovanie porušenia práva, lebo navrhovateľ nepreukázal existenciu nesprávneho úradného postupu. Vzhľadom na uvedené závery nie je potrebné pre účely tohto konania skúmať existenciu škody, jej rozsah a ani nemajetkovú ujmu, ktorej náhrady sa navrhovateľ domáha.

Navrhovateľ navrhol doplnenie dokazovania spisom odporcu ohľadne jeho žiadosti o predbežné prerokovanie nároku. Uvedené dokazovanie súd nevykonal, lebo odporca nespochybnil doručenie takejto žiadosti od navrhovateľa a vyjadril sa v tom smere, že žiaden z uplatnených nárokov navrhovateľa uspokojený nebol. V tomto smere nejde teda o spornú otázku a dokazovanie v takomto rozsahu by pre účely tohto konania bolo dokazovaním neúčelným a nevhodným a nad rámec dokazovania potrebného pre účely tohto konania.

Navrhovateľ navrhol doplnenie dokazovania predložením znaleckého posudku, ktorý si pre účely tohto konania dal vypracovať. V tomto smere súd takto navrhované dokazovanie nevykonal. Išlo by totiž o dokazovanie nad rámec dokazovania potrebného pre účely tohto súdneho konania. Nebola totiž splnená ani len prvá z troch podmienok a to nesprávny úradný postup. Akékoľvek ďalšie dokazovanie o príčinnej

súvislosti, ako aj o výške škody by tak bolo nad rámec dokazovania potrebného pre účely tohto konania, v rozpore so zásadou hospodárnosti konania.

Odporca vzniesol námietku premlčania vo svojom vyjadrení s tým, že ak došlo k uplynutiu 15 - dňovej lehoty pred dňom 23.04.2009. V danej veci však o takýto prípad nešlo, pretože samotné exekučné konanie sa začalo až dňa 03.08.2010 podaním návrhu na vykonanie exekúcie navrhovateľom u súdneho exekútora. Preto sa touto námietkou súd ani nezaoberal.

Nutné je poukázať aj na skutočnosť, že o obdobných veciach (o tých istých tvrdeniach) navrhovateľ, len týkajúcich sa iného exekučného konania, voči inej povinnej osobe, iného exekučného súdu, už boli vydané právoplatné rozhodnutia iných okresných súdov, ktoré boli potvrdené súdom odvolacím (napr. rozsudok Okresného súdu Čadca 4C/230/2012 - 88 zo dňa 16.05.2013 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Žiline 11Co/164/2013 - 126 zo dňa 07.10.2013, rozsudok Okresného súdu Trnava 19C/211/2013 - 37 zo dňa 03.10.2013 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Trnave 9Co/384/2013 - 60 zo dňa 21.01.2014), ktorými bol návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietnutý v celom rozsahu.

Keďže navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno o svojom tvrdení, že došlo k neprávnomu úradnému postupu konaním exekučného súdu v exekučnej veci, od ktorej si uplatňuje nároky v tomto konaní, bol jeho návrh v celom rozsahu ako nedôvodný zamietnutý.

O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 151 ods. 1/ a 2/ O.s.p. Odporcovi ako úspešnému účastníkovi konania bola priznaná náhrada trov konania pri vyhlásení rozsudku. Odporca si však trovy konania v zmysle ust. § 151 ods. 1/ O.s.p. v lehote 3 pracovných dní odo dňa vyhlásenia rozsudku nevyčísľil. Zo spisu nevyplývajú žiadne trovy odporcu. Preto súd nie je viazaný v časti vyhláseného rozsudku výrokom o náhrade trov konania a rozhodol tak, že odporcovi trovy nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave (§ 204 ods. 1/ O.s.p.).

5C/229/2014

-11-

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1/ O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a)

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2/ O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 205 ods.3/ O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (§ 251 ods. 1/ O.s.p.), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, sumy uložené ochrannými opatreniami v trestnom konaní, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (§ 251 ods. 2/ O.s.p.).